

JURIDISCHE ASPEKTEN VAN DE DOPING

door Marijke VANDELANOTTE

Afdeling 1 HISTORIEK (1)

1. Doping is een in vele talen overgenomen Amerikaanse term, die het tegenwoordig deelwoord is van het werkwoord "to dope" een uitdrukking die niet behoort tot het algemeen beschaafd Engels maar wel tot "het bargoens" of dieventaal. Het betekent "to effect with drugs", het beïnvloeden door middel van farmakologisch actieve stoffen d.w.z. het aldus bewerkstelligen van een verandering in de geestelijke of lichamelijke vermogens. Onmiddellijk vindt men in deze etymologische betekenis twee der essentiële karakteristieken van "doping" terug namelijk :

1. wijziging in de gedragingen
2. het kunstmatig veroorzaken ervan.

Het kunstmatig beïnvloeden van het psychisme was vooral reeds bij religieuze praktijken fel gebruikt : 15 eeuwen vóór Christus reeds kenden de Indiërs de bedwelmende invloed van de hennepplant, wijsheid welke in de loop der jaren achtereenvolgens gedeeld werd door de Chinezen, de Assyriërs, de Grieken, de Egyptenaren en de Arabieren. Van daaruit drong de hennepcultus nog verder

(1) VARENNE "Aktuele dopingsproblemen" *Belgisch tijdschrift voor Geneeskunde* 1965 jaar 21 n° 19 p. 907 ;

in Afrika in zoverre dat nog heden ten dage talrijke zwarte volkeren die plant roken of afkooksels ervan drinken, zelfs in bepaalde "blanke" middens rookt het zozegzegd beschaafd individu de marihuanasigaret.

2. We zagen echter, bij de beschrijving van de oorspronkelijke betekenis van het woord, dat het ook betrekking heeft op de beïnvloeding van de lichamelijke vermogens bij middel van één of andere stof. Deze vorm van doping is al evenmin modern als de geestelijke. Het best gekende voorbeeld van een dergelijke somatische beïnvloeding is het kauwen van cocabladeren door de bewoners van het hoge Andesgebergte. Het aanwenden van actieve stoffen met het doel in te werken op de psychische belevenissen of de lichamelijke prestaties heeft altijd bestaan, meestal echter onder de vorm van zeer verspreide levensgewoonten of verbonden aan zekere magische, mystische of religieuze riten.

3. De evolutie is ook verder gegaan in de moderne tijd. Sedert lang wordt misbruik gemaakt van een aantal farmaceutische produkten. Toch schijnt dit feit slechts beroering verwekt te hebben sedert het tot het besef is doorgedrongen dat deze kwaal ook in sportmiddens heerst. Hieraan werd door de pers een zodanige ruchtbaarheid gegeven dat dit alles tot gevolg had dat de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin een wetsontwerp indiende "waarbij de Dopingpraktijk verboden wordt bij sportcompetities". Het is een bewijs dat Pers en Publieke opinie een der bijzonderste drijfkrachten zijn van ons politiek leven. De Memorie van Toelichting begint zelfs zo: "Sinds enige tijd heeft de pers van ons land de gegronde vrees weergegeven en, in het bijzonder, van de sportwereld die zich ongerust maken "etc..."

4. Het gaat zelfs zover dat bijna iedereen is gaan denken dat Doping inderdaad niets anders te betekenen heeft dan het artificieel opvoeren der prestaties in sportverband. Daar willen wij wijzen op een gevaar namelijk dat de Pers het probleem zou beschouwen als "een zaak op zichzelf" gebonden aan de sportbeoefening. En dat is het nu precies niet. De doping bij wielrenners is slechts een "spectaculair" facet van de doping-praktijken in alle lagen van de bevolking, en tevens van de toxicomanie in haar geheel. Ter illustratie kunnen wij hier Titchie Colder aanhalen: *L'homme moderne ? Dans une poche la pilule qui tranquillise, dans l'autre, celle qui dope*".

Afdeling 2 :
AANLEIDING TOT DE
ANTIDOPINGSWET VAN 2 APRIL 1965

5. Zolang het "kunstmatig beïnvloeden der menselijke prestaties" de wereld van de sport niet al te opvallend had aangetast, bleef de Pers, en langs haar om tevens het groot publiek, betrekkelijk passief tegenover het probleem.

Met het uitvinden en nogal massaal gebruiken van deze amfitamines tijdens de laatste wereldoorlog werd echter het sein gegeven tot de moderne dopingpraktijken. Ook in onze streken zijn deze zeer bekend : zwaarlijvigen nemen het om te vermageren, chauffeurs om niet in slaap te vallen, studenten om laat in de nacht te kunnen "blokken", drukbezige beroepslui om het vermoeidheidsgevoel te bekampen, gedreprimeerde mensen om het leven wat rooskleuriger in te zien enz... en dit alles met soms rampzalige gevolgen. Zo komt men ook tot het besef dat dit soort doping ook aangewend wordt door bepaalde sportbeoefenaars : nu begint men rumoerig te protesteren. Waarom ? Eerst en vooral omdat er, door de hedendaagse grote populariteit van vele sporttakken, talrijke rechtstreekse getuigen zijn. Doch ook omdat tot nog toe sportbeoefening en fair-play onafscheidbaar met elkaar verbonden waren. De dopingpraktijk voerde echter in de sport het bedrog binnen. Gebeurde het toedienen van doping dan zo openlijk ? Zeker niet, integendeel. Men stelde alles in het werk om het zoveel mogelijk in het geniep te doen. Doch hier en daar waren de kwaadaardige gevolgen van een dergelijke intoxicatie zo ernstig dat de verwickelingen voor iedereen zichtbaar waren. Het werd echter slechts ernst in de laatste jaren, al begon men reeds tijdens de Olympische Spelen te Los Angeles in 1932, voorzichtige kritiek uit te drukken. Dikwijls bleef het echter slechts bij vermoedens zoals tijdens de bergrit naar Super-Begnères in de Ronde van Frankrijk 1962, waar één na één de renners van eenzelfde ploeg langs de baan ineens stortten, doodsbleek met uitpuilende ogen. Men sprak officieel van beschadigde vis welke al de ploegleden de avond te voren hadden verorberd, doch weinig ingewijden waren zo naïef dat te geloven. Soms kwam het tot bekentenissen zoals b.v. deze van de ex-wereldkampioen bokser Rober Cohen. Hij gaf toe dat hij vóór de laatste ronde van zijn verzorger een flesje had gekregen ; het gevolg was dat hij overwon maar het zelf nooit heeft geweten.

6. Indien het woord doping in verband met sport steeds begrepen wordt als gericht naar het opdrijven der prestaties, dan moet hieruit niet noodzakelijk afgeleid worden ,dat dit steeds geschiedt met behulp van "energetica". Om betere resultaten te bekomen, gebruiken bvb. schutters en kunstduikers tranquilizers, de eerste om bevingen te voorkomen, de tweede om de angst te overwinnen.

7. Hieruit blijkt onmiddellijk dat men, met het vermelden van de amfetamines als dopingpraktijk, al nemen ze zeker een bevoorrechte plaats in midden het ganze dopingarsenaal, dit laatste op verre na niet heeft uitgeput en overschouwd ; integendeel, het is ongelooflijk rijk en gevarieerd. Dit alles gaf beroering in de sportwereld, in de pers en men kon er zeker van zijn dat er in dergelijke omstandigheden niet lang kon gewacht worden op een wettelijke regeling.

Afdeling 3

DE BEDOELING VAN DE WETGEVER

Par. 1. De gezondheid van de sportbeoefenaars

8. Dit probleem heeft wel aanleiding gegeven tot enige controverse. Senator Lahaye, die als eerste een wetsvoorstel indiende in verband met de doping wierp zich op als verdediger van de sportmoraal. De Minister van Volksgezondheid en Gezin daarentegen wil de wet alleen situeren op het plan van de bescherming van de fysische en psychische integriteit van de sportman omdat het enige probleem dat de wetgever aangaat het volgende is : de nefaste gevolgen voor de gezondheid van de atleten door het overvloedig gebruik van stimulantia. Het argument dat de Minister inroept ter verdediging van zijn zienswijze is eerder onverwacht ; namelijk : de moraal behoort niet tot de bevoegdheid van het departement van Volksgezondheid”.

Dit lijkt niet erg overtuigend. Misschien is het toch geoorloofd te denken dat de bescherming van de moraal alle ministriële departementen interesseert !

9. Indien het eerste argument niet inslaand is dan kunnen wij ons toch wel aansluiten bij het tweede waar de Minister meent dat de toevoeging van het woord “en niet loyaal” zou voor gevolg hebben dat het toepassingsveld van de wet fel zou verminderen. Het parket zou dan niet alleen moeten bewijzen dat de gebruikte substanties opwekkende middelen waren en schadelijk zijn voor de gezondheid maar dat ze gebruikt werden met een deloyaal doel.

De motivering heeft tot gevolg dat het feit dat al de deelnemers van een sportcompetitie dopingpraktijken zouden toepassen niets zou veranderen aan het strafbaar kenmerk van de praktijk want alleen de bescherming van de gezondheid wordt geviserd en niet het deloyale.

10. Op het eerste zicht schijnt er dus wel een tegenstelling te zijn tussen hen die enerzijds de sportmoraal proclameren en hen die anderzijds verklaren dat het kamp van hun zorgen zich beperkt tot de zorg voor de fysische en

psychische gezondheid van de atleten. Maar als men dieper op de dingen ingaat dan gaat het alleen om een vals probleem. Is het niet evident dat indien men de strijd voert tegen de doping op het plan van de gezondheid, men tegelijkertijd de morele structuur van de sportcompetities herstelt. Vandaar dat de definitie van de doping in feite wel verwijst naar het onsportieve karakter van deze praktijk.

Par. 2. De geviseerde sporten

11. Het wetsvoorstel van de Heer Lahaye beperkte zich eerder tot de wielersport daar hij deze sport expressies verbis vernoemde namelijk : “de toeneming van opwekkende middelen aan de deelnemers van wielervedstrijden en sportcompetities te verbieden”. Maar het lag niet in de bedoeling van de wetgever op bijzondere wijze de wielrenners te treffen en hen te onderwerpen aan discriminatoire maatregelen. Iedereen trouwens die enigszins met de sportwereld vertrouwd is, weet dat de wielrennerij niet het enige sportmidden is dat aangetast was. Het gevolg was dat de wet werd uitgebreid tot alle sportcompetities.

Afdeling 4

DEFINITIE VAN DOPING

12. Er zijn verschillende definities die allen een heel klein beetje verschillen. Wij zullen ons hier beperken tot drie :

1. *Volgens de Raad van Europa* is doping het gebruiken op welke manier ook, van een aan het organisme vreemde substantie of van een fysiologische substantie, langs een normale of abnormale weg, met als enig doel kunstmatig de prestaties te verhogen tijdens de competitie.
2. *De Belgische Geneeskundige Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding en Sport* verstaat onder doping het aanwenden van substanties of gelijk welke middelen met de bedoeling kunstmatig het rendement te doen toenemen, ter gelegenheid van een sportwedstrijd, middelen die de sportetiek miskennen en die de fysische en psychische integriteit van de sportbeoefenaar in het gedrang brengen.
3. *De wet van 2 april 1965* bepaalt doping als volgt : het gebruik van substanties of het aanwenden van middelen met het oog op het kunstmatig opvoeren van het rendement van de atleet die deelneemt aan of zich voorbereidt op een sportcompetitie wanneer hierdoor schade kan veroorzaakt worden aan zijn fysische of psychische gaafheid.

Bij deze enigszins verschillende definities kunnen wij toch twee belangrijke opmerkingen maken die voor de drie definities gelden.

1. *Moeten de verboden middelen beperkt worden tot de amfitamines ?*

13. Men bemerkt onmiddellijk dat er eigenlijk een vloeiende overgang bestaat tussen wat nog als gezonde hygiënische, fysiologische beïnvloeding der prestaties mag beschouwd worden en doping. Het trekken van de grens is niet zo eenvoudig, wanneer men wil inzien dat niet alle sportbeoefenaars op medisch verantwoorde wijze gebruik maken van die metabolica : massieve vitamineinname is geen zeldzaamheid. Het ongewoon krachtig toedienen van mannelijke hormonen aan vrouwelijke sportbeoefenaarsters wordt door velen als doping beschouwd.

Maar naast de farmakologische actieve stoffen zijn er ook nog de psychologische middelen.

Het groep van de toeschouwers, de toejuichingen van de massa, en de tegenwoordigheid van de pers kunnen ook een rol spelen, die deze van de doping sterk benadert. In feite kunnen deze manifestaties de prestatie van een atleet verbeteren of zijn moed heropbeuren bij een inzinking. Ze kunnen zelfs bepaalde sportbeoefenaars meeslepen in hun prestaties zodat ze in hun inspanning de grenzen van hun mogelijkheden overschrijden. Zo is het mogelijk een sportbeoefenaar zelfs te hypnotiseren zodat hij in een wedstrijd zichzelf overtreft. (2)

Moet men nu al deze middelen eveneens als doping aanzien ? Bij het lezen van de definities zou men kunnen zeggen ja, want de bepalingen spreken over "middelen" zonder enige vorm van specificatie. Men zou kunnen zeggen dat men opzettelijk dit woord gebruikt om de zaak zo algemeen mogelijk te houden.

Indien de andere voorwaarden die in de definitie worden gesteld voldaan zijn, dan kan men moeilijk anders dan deze middelen als doping aanzien.

2. *Het resultaat van de doping heeft geen belang*

14. Het volstaat dat de atleet die zich overgaf aan de dopingpraktijk de bedoeling had zich te doperen.

Een probleem stelt zich in dit verband namelijk een atleet meent dopingsprodukten te nemen maar in feite is dit niet het geval. Moet deze handelwijze als doping aanzien worden ? Neen, want in dit geval is het middel dat het rendement moet opvoeren niet aanwezig.

(2) JS'JONGERS "De huidige kennis inzake dopingproblemen"

Afdeling 5

TOEPASSINGSGEBIED VAN DOPINGVERBOD (3)

Art. 2 voorziet dat de dopingpraktijk verboden wordt voor iedereen die als mededinger deelneemt aan of zich voorbereidt op een sportcompetitie, het vergemakkelijken van doping op welke manier ook wordt eveneens in art. 2 verboden.

Par. 1. Alle sporten vallen onder de wet

15. De dopingpraktijk wordt hier op een absolute manier verboden, onder welke vorm zij ook voorkomt.

De wet is zonder onderscheid van toepassing *op alle sporten* : wielersport, voetbal, boks, ski, atletiek enz., maar haar werking is beperkt tot *de sportcompetities of hun voorbereiding*.

Maar niet alleen de atleet is geïnteresseerd aan de doping. Men heeft ook nog de verzorgers, de managers, de supporters die de sportman omgeven en deze zijn meestal niet scrupuleus in de keuze van de middelen die hun atleet naar de overwinning moet brengen. De atleet hoeft dus niet alleen beschermd te worden tegenover zichzelf, maar ook en vooral tegenover diegenen die hem omringen. Vandaar art. 2 paragraaf 2 : het vergemakkelijken van de dopingpraktijk op om het even welke wijze is verboden.

Voor de bestraffing van diegene die de dopingpraktijk vergemakkelijkt zou het normaal volstaan te verwijzen naar ons strafwetboek, toch heeft de wetgever eraan gehouden een nieuw misdrijf vast te leggen en dit onafhankelijk van het misdrijf vastgelegd in art. 2 par. 2. Dit heeft het voordeel dat het element van moedwillige samenwerking en de wil eenzelfde inbreuk te plegen hier volledig mag afwezig zijn. Bij gevolg is ook de supporter die de atleet, buiten diens weten drogeert, stafbaar.

Hier stelt zich eveneens het delikate probleem van de geneesheer die de medische voorschriften aflvert. Wij menen dat art 2 par. 2 de vervolging mogelijk maakt tegen al te gemoetkomende artsen die eerder veelvuldig amfitamines voorschrijven. We kunnen ons goed voorstellen dat indien men een verzorger vervolgt die het zijn renner heeft mogelijk gemaakt doping in te nemen, men hetzelfde doet tegenover een geneesheer die een analoge hulp biedt door een medisch onverantwoorde prescriptie te bezorgen.

Par. 2. Art. 2 beperkt zich tot de sportcompetities of hun voorbereiding

16. De voorbereiding tot de sportcompetitie dit omvat bijgevolg ook de training. Wat echter meer problemen doet stellen is de definitie van een sportcompetitie. Is een sportman die individueel een wereld- of een nationaal rekord wil breken onderworpen aan de wet ? Op deze vraag geeft de letter van de wet ons geen antwoord want er is geen bepaling voorzien van een

sportcompetitie. Normaal verstaat men daaronder : "een proef die verschillende personen tegenover elkaar stelt " of een "concurrentie" maar wil dit zeggen dat de sportbeoefenaars moeten verenigd zijn op een bepaald ogenblik en op een bepaalde plaats voor een gemeenschappelijke proef ? Neen men kan besluiten dat er een competitie is vanaf het ogenblik dat een atleet met een ander atleet strijdt voor de eerste plaats of voor de titel van een bepaald rekord. Ten andere de geest van de wet eist dat de gezondheid van de atleet die alleen optreedt evengoed moet beschermd worden tegen de doping als de atleet die in groep optreedt.

Par. 3 De bestraffing voorzien voor doping

17. Art. 7 voorziet een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van 26 F tot 2.000 F of één van deze straffen alleen, dit wat betreft de effectieve straffen en als facultatieve straffen wordt het tijdelijk of definitief verbod voorzien om aan enige sportwedstrijd deel te nemen, alsook de mogelijke aanplakking van het vonnis.

A. De effectieve straffen zijn van toepassing op

18. 1) *de atleet* die de dopingpraktijk toepast met de bedoeling het rendement kunstmatig op te voeren. Hier speelt de doelmatigheid van het middel geen enkele rol. Niet alleen het toepassen van de dopingpraktijk wordt geveiseerd, het bezit van dopingprodukten is reeds voldoende om strafbaar te zijn. Dan is er evenwel een bijkomende voorwaarde namelijk de substantie of het middel moet het rendement kunnen opvoeren, dit betekent het moet doelmatig kunnen zijn.

Gaat het hier over een absoluut verbod ? Kan een medisch voorschrift de strafbaarheid niet wegnemen ? Deze vraag werd besproken tijdens de voorbereidende werken. De heer Lahaye had bij de Senaat een amendement ingediend om bij art. 7 par. 1 bij te voegen dat het eenvoudig bezit van dopingmiddelen strafbaar is "behalve mits een doktersvoorschrift". Dit amendement werd echter verworpen op aanvraag van de Minister. De redenen die de Minister tot de weigering aangaf kunnen wij volledig goedkeuren. Wij vragen ons namelijk af of het wenselijk is dat een atleet die onder medische behandeling is en stimulantia dient in te nemen, wel in de mogelijkheid is om aan competities deel te nemen. Zelfs indien we dit geval nog kunnen aannemen dan hebben we zeker te doen met een uitzondering die geen aanleiding kan zijn tot algemene regel. Tenslotte moet een atleet aan een competitie deelnemen enkel en alleen met zijn eigen mogelijkheden.

Het medisch voorschrift zou alleen de doping officieel toelaten. Indien de atleet niet meer verantwoordelijk zou zijn op vertoon van een medisch

voorschrift, dan zou dit een belangrijk achterpoortje worden die het toepassingsgebied van de wet fel zou beperken.

- 2) *diegenen die de dopingpraktijk vergemakkelijken* dit betreft allen die de atleet opgeven, dus ook de geneesheer en de apotheker kunnen gestraft worden.
- 3) *hij die weigert zich aan de controle te onderwerpen*, dit geldt evengoed voor de atleet als voor de verzorgers. De weigering zich aan de controle te onderwerpen moest noodzakelijk als een nieuw misdrijf beschouwd worden want men kan het bewijs van een inbreuk alleen leveren mits biologische analyses. Het is zelfs nodig een tamelijk strenge straf te voorzien want indien het alleen een geldboete zou zijn dan zouden de verzorgers, supporters met alle plezier de geldboete betalen als hun idool maar overwint.
- 4) *hij die de taak van verzorger uitoefent* zonder erkend te zijn door de sportfederatie of door een koninklijk besluit. Er is hier een kleine onnauwkeurigheid in de tekst van de wet. Waar de Nederlandse wettekst spreekt over "taak" heeft de Franse tekst het over "métier". Taak zou erop wijzen dat ook het kortstondig en toevallig waarnemen van deze bezigheid strafbaar zou zijn. In de geest van de wet zouden wij eerder opteren voor de Franse tekst.

B. Facultatieve straffen

19. Zij zijn wellicht de meest doelmatige omdat zij de atleet in kwestie in zijn beroepsfeer treffen.

- 1) *het tijdelijk of definitief verbod om aan enige sportwedstrijd deel te nemen en om in welke hoedanigheid ook, aan de organisatie van zulke wedstrijden zijn medewerking te verlenen*, dit betreft zowel de atleet als de verzorger. Van Nederlandse zijde is wel enige kritiek gekomen op deze straf omdat zij wat al te verregaand is. Karel Jansen meent dat een definitieve schorsing niet te aanvaarden is omdat dit niet zozeer de atleet treft, maar wel zijn ganse gezin.
- 2) *de aanplakking van het vonnis*. Dit biedt aan de sportfederaties de mogelijkheid om hun dopingstraffen uit te voeren. Waar dit dikwijls dode letter blijft omdat zij niet voldoende geïnformeerd worden krijgen zij nu de gelegenheid dit op een effectieve wijze toe te passen.

(3) J. CONSTANT "La répression de la pratique du doping à l'occasion des compétitions sportives" *Journal des Tribunaux* 1966 p. 573.

Afdeling 6

PRAKTISCHE TOEPASSING VAN DE WET

20. Art. 4 behandelt het opzoeken en het vaststellen van inbreuken. Deze bevoegdheid behoort enerzijds aan de officieren van de gerechtelijke politie en anderzijds aan personen die speciaal hiervoor worden aangeduid door de Minister van Volksgezondheid. Er wordt een proces-verbaal gemaakt dat de inbreuken vaststelt, dit is van belang zolang het tegenbewijs niet is geleverd. Een kopie van het procesverbaal wordt overgemaakt aan de overtreder ten laatste drie dagen na de inbreuk. Hiermee wil men de betrokkene meedelen dat ten zijnen nadele een inbreuk werd vastgesteld en men wil hem de juiste toedracht geven van hetgene hem ten laste wordt gelegd opdat hij zo zijn verdediging zou kunnen organiseren. De wet spreekt niet over de manier waarop het proces-verbaal dient opgemaakt te worden. Art. 4 voorziet dat de gerechtelijke politie en de speciaal aangeduide personen stalen kunnen afnemen voor, tijdens of na de wedstrijd. De Heer Lahaye stelde voor het recht van stalen af te nemen "tijdens de competitie" te laten wegvallen. Hij meende dat men moeilijk kan aannemen dat een atleet tijdens een competitie verplicht wordt te stoppen opdat men een urinestaal of een speekselstaal zou kunnen afnemen. Het zou een verkrachting zijn, van de wet en we kunnen ons best inbeelden wat er zou gebeuren indien men dit zou doen tijdens een voetbalmatch, of tijdens een koers tegen het uurwerk. Toch werd het amendement niet aanvaard en wel om twee redenen :

1. Het is volledig uitgesloten dat een officier van de gerechtelijke politie een sportcompetitie stillegt omdat hij het ogenblik gekomen acht voor de dopingcontrole. Zoveel absurditeit houdt de wet niet in. Er zijn echter wedstrijden die verschillende dagen duren en er zijn er andere waar verschillende rustperiodes zijn in voorzien. Niets belet dat men dan de controle zou uitvoeren.
2. Anderzijds kan het opportuun zijn om een monster af te nemen van de bevoorrading van de atleet of diens verzorger "tijdens" de manifestatie, zonder dat dit enige storing verwekt.

21. De manier en de voorwaarden van de monsterneming behoort toe aan de antidopingcommissie, dit volgens art. 5. De bevoegdheid trouwens van de antidopingcommissie is drieërlei.

Eerste taak omtrent de wijze en de voorwaarden waaronder monsters kunnen genomen worden en omtrent de inrichting en de werking van de laboratoria waar deze analyses zullen geschieden.

De antidopingcommissie heeft een ontwerp van koninklijk besluit neergelegd in verband met de urine- en speekselcontrole.

Er moet rekening mee worden gehouden dat voor een dergelijk onderzoek 20 à 25 cc urine moet aanwezig zijn en dat de atleten door de uitputting niet kunnen urineren onmiddellijk na de wedstrijd. Er moet daarom een grote

vrijheid worden gelaten aan de verbalisant opdat hij niet aan te strenge voorwaarden zou worden gebonden die tot een verkeerd resultaat zouden leiden. Gesteld dat de optimumtijd voor een goede controle ongeveer 6 uur is dan kan toch niet geëist worden dat de sportman gedurende die tijd ter plaatse zou blijven. Men kan de sportman wel vragen dat hij zich vóór een bepaald uur bij de Rijkswacht in de hoofdstad van de provincie zou melden om daar te laten overgaan tot een urineafname. Het spreekt vanzelf dat de sportman zich bij de urineafname mag laten bijstaan door een dokter van zijn keuze, doch dit mag het onderzoek niet vertragen. Indien er door de sportman of/en de begeleidende dokter opmerkingen worden gemaakt dan wordt dit in een proces-verbaal geacteerd. De maatregelen die verder voorzien worden hebben tot doel het onderzoek zo hermetisch mogelijk gesloten te houden om zowel op wetenschappelijk als op bedrieglijk standpunt beschermd te worden.

22. Een probleem dat rijst in verband met de monsterafneming is “Strookt het met de algemene rechtsbeginselen dat een vreemd persoon, zij het dan een dokter, aanwezig is op het ogenblik van het afnemen van de urine”. Normaal kan ingevolge het wetboek van strafvordering zulke aanwezigheid slechts geschieden na een bevel van de Raadkamer, tenzij een andere wet er anders zou over beschikken. Er wordt geoordeeld dat hier in casu zulke wet de antidopingswet is. Dus men kan aanwezig zijn. Maar wat indien de betrokken persoon zich verzet ?

De wet voorziet een onderzoek “aan het lichaam” en geen ingreep “op het lichaam”. Voor zover men tot een urineafname zou willen overgaan om de aanwezigheid van verdovende middelen vast te stellen, kan men de betrokkene hier “manu militari” niet toe verplichten. Ten allen tijde heeft men dan ook aangenomen dat de rechtsmacht tegen de wil in van de betrokkene een ingreep op het lichaam kan bevelen maar dat deze ingreep niet kan doorgevoerd worden indien de betrokkene zich verzet. De bevestiging van deze regel vinden we trouwens in de art. 2 – 3 – 4 bis van de wet van 15 april 1958 op de politie van het vervoer en verkeer, waarbij de wetgever een bloedproef beveelt in geval van vermoeden van intoxicatie door alcohol. De weigering zonder wettige reden om deze bloedproef te laten verrichten, kan weliswaar aanleiding geven tot een sommatie maar er is geen enkele beschikking voorzien waardoor de betrokkene kan verplicht worden om tot deze ingreep te laten overgaan.

Etienne De Ridder meent dat het afnemen van urine en speeksel altijd zal mogelijk zijn zonder geweld te plegen op de betrokken atleet. Het zal volstaan hem aan te houden omwille van vermoedens die op hem wegen en hem bij administratieve maatregel 24 uur vast te houden (4). Wij kunnen in elk geval

(4) Etienne DE RIDDER “Doping en recht” *Rechtskundig Weekblad* 1963 – 1964 kol. 1192.

besluiten dat elke vorm van geweld bij de monsterafname verboden is, daar wordt evenwel aan verholpen door het hoger geciteerd art. 7 par. 3 die een straf voorziet voor hij die weigert zich aan de controle te onderwerpen.

23. *De tweede taak* van de antidopingcommissie is :

Advies uitbrengen omtrent het opstellen van een niet beperkende lijst van stoffen en middelen waarvan het gebruik als dopingpraktijk aanzien wordt, en omtrent de eventuele aanduiding van de verboden dosis.

Men opteert voor een lijst van verboden produkten omdat het onmogelijk is in een of andere definitie accuraat weer te geven wat verboden is en wat niet. Daar ligt de grens tussen doping en geneeskunde. Over de produkten die op de lijst zouden voorkomen zijn in de antidopingcommissie zelf bepaalde problemen gerezen. Bepaalde produkten zijn normaal niet schadelijk maar wanneer men ze in al te grote hoeveelheden inneemt worden zij dat wel vb. cafféine. Dit gaf in de antidopingcommissie zelf aanleiding tot 2 lijsten : een uitgebreide en een beperkte. De uitgebreide lijst bevat alle substanties die ooit verboden zouden kunnen worden. De motivatie van die lijst zou zijn dat ons land een juridisch apparaat heeft dat een blinde repressie onmogelijk maakt. Wij zouden meer opteren voor de beperkte lijst die alleen die produkten bevat die in alle omstandigheden verboden zijn ook al schrijft de dokter ze voor om therapeutische redenen. Het gestel van de atleet is dan namelijk in dergelijke omstandigheden niet in staat om aan enige sportwedstrijd deel te nemen. De wet zelf voorziet dat de lijst niet limitatief zou zijn, dus kan de rechter toch nog bepaalde niet voorkomende produkten als doping aanzien.

24. *De derde taak* : eventueel advies geven omtrent alle problemen betreffende de doping. Praktisch is dit geworden een statuut uitwerken van de verzorger. Naar onze mening is voor de antidopingcommissie hier nog het meest doen. Zij opteert voor de opvoeding van een sporthelper die zal hendelen enerzijds onder de leiding van hogere verantwoordelijken en die anderzijds de opdracht moet uitvoeren van technisch helper en desgevallend als securist moet optreden bij de sportbeoefenaar. De term verzorger wordt evenwel vermeden omdat de titularis als het ware gekwalificeerd is tot het verstrekken van geneeskundige zorgen.

Besluit

25. Na de bespreking van de antidopingswet kunnen we besluiten dat de bestraffing van de wet op sommige gebieden wel zeer streng is zoals bijvoorbeeld de schorsing. Wil dit daarom zeggen dat wij de wet afkeuren ? Wel integendeel. De wet is zeer effectief. Wij zouden echter durven opteren voor een meer accurate controle als het bloedonderzoek en ook zouden wij

graag het toepassingsgebied van de wet zien uitbreiden b.v. tot de studentenwereld. De wetgever kan de antidopingswet als een leidraad beschouwen voor eventuele latere uitbreidingen.